

Universitatea Tehnică a Moldovei

SUBIECTELE ACTIVITĂȚII VAMALE

Student: Ala Enache, DIC –1905M

Coordonator: Viorica Ursu
conf. univ., dr. în drept

Chișinău, 2020

ADNOTARE

la teza de master cu tema „Subiectele activității vamale” elaborată de Enache Ala,
Chișinău. 2020

Teza cu tema „Subiectele activității vamale” este constituită din șase capitole (capitolul I „Aspecte științifice și reglementări juridice privind subiectele activității vamale”; capitolul II intitulat „Analiza generală a subiectelor activității vamale”; capitolul III: „Analiza particulară a diferitor categorii de subiecte ale activității vamale”; capitolul IV: „Alte subiecte ale activității vamale din Republica Moldova,; capitolul V: ”Persoana fizică și persoana juridică – subiecte ale activității vamale”; capitolul VI: ”Aspecte practice privind subiectele activității vamale”), concluzii generale și recomandări, bibliografie și anexe.

În teză au fost utilizate următoarele cuvinte – cheie: subiect de drept, subiect al activității vamale, activitate vamală, politică vamală, Serviciul Vamal, biroul vamal, post vamal, vamă, broker vamal, colaboratorul vamal, specialistul, psihopedagogul, transportatorul, persoană, persoană fizică, rezident, nerezident, persoană juridică.

Scopul urmărit constă în elaborarea unei lucrări complexe în aspect doctrinar, legislativ și practic ce ține de instituția subiectelor activității vamale și în special, a rolului fiecărei categorii în activitatea vamală.

Obiectivele propuse spre realizarea scopului propus sunt: analiza noțiunii de subiecte a activității vamale în evoluție istorică, în plan doctrinar și legislativ, determinarea locului și rolului acestora în cadrul organelor de stat, a atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor acestora. A fost analizat sub aspect comparativ subiectele activității vamale în Republica Moldova și alte țări ale lumii.

Pentru realizarea scopului și a obiectivelor menționate mai sus, au fost cercetate cele mai importante lucrări ale doctrinarilor autohtoni precum: *V.Ursu, O.Ciobanu, I.Erhan, T.Cîrnaț, P.Țurcan, E.Rotundu* cât și din țările vecine - *Carmen Mladen, Gh. Caraiani, Ioan Condor și Silvia Cristea Condor, V.G. Draganova. M.M. Rasolova, A.D.Erșov, B.N.Gabricidze* și alții. De asemenea a fost analizat și cadrul legal.

Noutatea și originalitatea științifică a lucrării constă în evidențierea primatului subiectelor activității vamale și a caracteristicii distincte a organelor vamale care sunt responsabile de aplicarea reglementărilor vamale.

RÉSUMÉ

à la thèse de maîtrise " **Sujets de l'activité douanière**" réalisé par Enache Ala
Chişinau. 2020

La thèse " Sujets de l'activité douanière" est composée de six chapitres (Chapitre I: "Aspects scientifiques et réglementations juridiques sur les sujets de l'activité douanière,,; Chapitre II: "Aspects théoriques concernant les thèmes de l'activité douanière"; Chapitre III: "Sujets de l'activité douanière"; Chapitre IV:" Autres sujets de l'activité douanière en République de Moldova"; Chapitre V: " Personne physique et personne morale - sujets de l'activité douanière"; Chapitre VI:"Aspects pratiques des sujets de l'activité douanière"), conclusions et recommandations générales, bibliographie et annexes.

Dans la thèse les mots clés qui ont été utilisés sont le suivants: sujet de droit, sujet de l'activité douanière, activité douanière, politique douanière, service des douanes, bureau de douane, poste de douane, douane, douanier, spécialiste, psychopédagogue, transporteur, personne, personne physique, résident, non-résident, personne morale.

Le but suivi est d'élaborer un ouvrage complet sur les aspects doctrinaux, législatifs et pratiques liés à l'institution des sujets de l'activité douanière et en particulier, du rôle de chaque catégorie dans l'activité douanière.

Les objectifs proposés pour atteindre le but proposé sont l'analyse de la notion de sujets de l'activité douanière dans l'évolution historique, dans le plan doctrinal et législatif, la détermination de leur place et rôle au sein des organes étatiques, de leurs attributions, droits et obligations. Les sujets de l'activité douanière en République de Moldova et dans d'autres pays du monde ont été analysés de manière comparative.

Afin d'atteindre le but et les objectifs mentionnés, les plus importants travaux des doctrines autochtones examinés ont été les suivants: *V.Ursu, O.Ciobanu, I.Erhan. T.Cîrnaţ, P.Ţurcan, E.Rotundu*, mais également les travaux des doctrines des pays voisins, à savoir *Carmen Mladen, Gh. Caraiani, Ioan Condor şi Silvia Cristea Condor, V.G. Draganova. M.M. Rasolova, A.D.Erşov, B.N.Gabricidze* et autres. A été analysé et le cadre juridique.

La nouveauté scientifique et l'originalité de l'œuvre consiste à souligner la primauté des sujets de l'activité douanière et la caractéristique distincte des autorités douanières chargées de l'application de la réglementation douanière.

CUPRINS:

CUPRINS:.....	8
INTRODUCERE.....	9
CAPITOLUL I: ASPECTE ȘTIINȚIFICE ȘI REGLAMENTĂRI JURIDICE PRIVIND SUBIECTELE ACTIVITĂȚII VAMALE.....	13
1.1 Interpretări doctrinare cu relevanță asupra subiectelor activității vamale.....	13
1.2 Reglementări juridice naționale și internaționale asupra subiectelor activității vamale.....	19
1.3 Concluzii la capitolul I.....	23
Capitolul II: ANALIZA GENERALĂ A SUBIECTELOR ACTIVITĂȚII VAMALE.....	25
2.1 Activitatea vamală – partea integrată a politicii vamale.....	25
2.2 Noțiunea, definiția și clasificările subiectelor activității vamale în doctrina și în actele normative.....	30
2.3 Istoricul dezvoltării subiectelor activității vamale.....	34
2.4 Aspecte comparative ale subiectelor activității vamale în RM și în alte țări ale lumii.....	42
2.5 Concluzii la capitolul II.....	45
CAPITOLUL III: ANALIZA PARTICULARĂ AL DIFERITOR CATEGORII DE SUBIECTE ALE ACTIVITĂȚII VAMALE.....	46
3.1 Serviciul Vamal- organul ierarhic Superior al activității vamale în Republica Moldova.....	46
3.1.1. Birourile Vamale.....	52
3.1.2. Posturile Vamale.....	56
3.1.3. Atribuțiile Serviciului Vamal.....	58
3.2 Colaboratorul Vamal.....	62
3.3 Expertul vamal.....	67
3.4 Psihopedagogul.....	71
3.5 Concluzii la capitolului III.....	73
CAPITOLUL IV: ALTE SUBIECTE ALE ACTIVITĂȚII VAMALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA.....	74
4.1 Brokerul vamal.....	74
4.1.1 Autorizația brokerului vamal.....	80
4.1.2 Atribuțiile brokerului vamal.....	86
4.1.3 Suspendarea și încetarea autorizației de broker vamal.....	89
4.2 Specialistul în domeniul vămuirii.....	93
4.3 Transportatorul.....	96
4.4 Concluzii la capitolul IV.....	101
Capitolul V: PERSOANA FIZICĂ ȘI PERSOANA JURIDICĂ – SUBIECTE ALE ACTIVITĂȚII VAMALE.....	102
5.1 Persoana fizică- rezident și nerezident.....	102
5.2 Persoana juridică.....	108
5.3 Concluzii la capitolul V.....	112
CAPITOLUL VI: ASPECTE PRACTICE PRIVIND SUBIECTELE ACTIVITĂȚII VAMALE.....	113
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI:.....	129
BIBLIOGRAFIE:.....	134
ANEXE:.....	142

INTRODUCERE

Subiectele activității vamale reprezintă o categorie specifică de subiecte care au un rol important în dezvoltarea economică a statului pe de o parte, asigurarea respectării reglementărilor vamale, supravegherea vamală și fiscală pe de altă parte etc.

Actualitatea și importanța problemei abordate se manifestă prin determinarea rolului subiectelor activității vamale pentru înfăptuirea justă și corectă a activității vamale, a politicii vamale; de informare a persoanelor fizice și juridice despre rolul și importanța subiectelor activității vamale; evidențierea lacunelor existente în cadrul legal al domeniului vamal cu privire la subiectele activității vamale. Pornind de la sensul larg al subiectului de drept, care de fapt înseamnă o unitate (o entitate), o persoană ideală (mentală, conceptuală) conformată dintr-o sumă de responsabilități și de drepturi și obligații, subiectele activității vamale se referă la „acea categorie de persoane (fizice sau juridice)” implicate sau care desfășoară activitatea vamală.

Așadar, importanța conceptului de subiect de drept vamal reiese din semnificația acestuia în activitatea vamală. Deși, în problema definirii categoriilor de subiecți de drept vamal, atât la general cât și în special, se atestă divergențe conceptuale, totuși în literatura de specialitate din diferite țări, inclusiv din România și Rusia, există păreri unanime. Când privește Republica Moldova, constatăm, că nu este nici un manual care ar fi fost consacrat subiectelor activității vamale și în care ar fi fost abordată și problema definirii fiecărei categorii în parte. Aceste deficiențe nu constituie un temei pentru a considera că în domeniul dreptului vamal nu s-au făcut elaborări teoretico-științifice referitor la subiecții de drept vamal.

Parcurgând în retrospectivă ansamblul definițiilor date subiectelor de drept vamal, constatăm că problema expunerii unui concept sau noțiuni care ar include totalitatea de caractere specifice și ar exprima cu exactitate atribuțiile fiecăreia și rolul acestora în activitatea vamală, este soluționată în mod diferit.

Anume din motivele prezentate, analiza teoretică a conceptului de subiecte ale activității vamale reprezintă o problemă de actualitate majoră.

Aceasta însă nu înseamnă că vrem să dăm la o parte ideile deja statornicite și să creăm o proprie teorie dar, ideile cunoscute deja trezesc idei suplimentare care vin să ajute în elaborarea unor soluții teoretice care să răspundă necesităților actuale. Or, realitatea juridică este atât de schimbătoare, încât lacunele legislative, chiar și în acest domeniu, sunt inevitabile.

Scopul și obiectivele cercetării. Lucrarea își propune ca scop cercetarea multilaterală și complexă a conceptului de subiecte ale activității vamale, prin determinarea categoriilor, esenței, rolului, pentru a formula propriile concluzii. În același timp, s-a propus efectuarea unui studiu complex de analiză juridică comparativă, a apariției, evoluției și dezvoltării subiectelor activității vamale, atât în baza reglementărilor existente în R. Moldova, cât și în baza reglementărilor din

alte state. O importanță deosebită se acordă identificării locului și rolului acestora în activitatea vamală.

Pentru atingerea acestui scop au fost formulate următoarele **obiective**:

- Analiza subiectelor activității vamale în plan doctrinar și legislativ;
- Analiza noțiunii de subiecte ai activității vamale;
- Cercetarea istorică a subiectelor activității vamale;
- Determinarea activității vamale ca parte integrală a politicii vamale;
- Clasificarea și determinarea rolului fiecărei categorii de subiecte vamale în activitatea vamală a R.Moldova;
- Cercetarea complexă, multiaspectuală, sub aspect comparat, a subiectelor activității vamale.
- Stabilirea și expunerea propriilor concluzii și propuneri cu privire la subiectele activității vamale, orientate spre evaluarea și completarea lacunelor legislative.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute. Prezenta cercetare s-a concretizat într-o lucrare complexă în care au fost elucidate problemele pe care subiectele activității vamale le-au ridicat în fața teoreticienilor și practicienilor dreptului vamal dar și a dreptului în general, adevărate surse de interpretări, dispute doctrinare și soluții jurisprudențiale neuniforme. Lucrarea conține nu numai o sinteză a celor mai multe dintre opiniile și argumentele literaturii de specialitate, a soluțiilor de practică judiciară, dar și exprimarea propriilor argumente, concluzii referitor la aspectele analizate.

Astfel în procesul de investigație au fost obținute următoarele rezultate:

- a fost realizat un studiu complex al subiectelor activității vamale;
- a fost analizată cercetarea istorică a acestora;
  - a fost determinată și analizată comparativ noțiunea de subiect a activității vamale din punct de vedere istoric și juridic;
  - a fost identificată esența fiecărei categorii de subiect al activității vamale;
  - au fost identificate și evidențiate particularitățile subiectelor activității vamale, atribuțiile fiecăreia cât și drepturile și obligațiile lor;
  - a fost identificată o terminologie vastă, în literatura de specialitate pentru descrierea subiectelor activității vamale;
  - au fost formulate concluzii teoretice, orientate spre evaluarea și completarea subiecților activității vamale.

Problema științifică soluționată constă în elaborarea instrumentarului de identificare și fundamentare științifică a categoriei subiecților activității vamale, ceea ce a condus la determinarea locului și rolului lor în activitatea vamală.

Importanța teoretică a tezei derivă din rezultatele acestui demers științific, din sintezele și analizele realizate pe parcursul investigațiilor, dar și din concluziile, și recomandările pe care le aduce autorul la finele lucrării. Toate acestea vor contribui la amplificarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice privind subiectele activității vamale.

Valoarea aplicativă a tezei. Ideile și concluziile științifice cuprinse în conținutul tezei vor fi utilizate:

- În plan doctrinar-teoretic, ca material inițial pentru o abordare ulterioară a problematicii conceptului de subiecți ai activității vamale;
- În procesul didactic universitar la disciplinele „*Drept vamal*”.

Metodele științifice de cercetare folosite la scrierea lucrării sunt: metoda sistemico-structurală, metoda statică, metoda comparativă, istorică și analizei logice.

Rederitor la literatura folosită, prezenta lucrare este un simbioz dintre studierea și analiza operelor mai multor autori, atât naționali precum: V.Ursu, O.Ciobanu, I.Erhan. T.Cîrnaț, P.Țurcan, E.Rotundu cât și din țările vecine Carmen Mladen, Gh. CaraianiIon și Silvia Cristea Condor, V.G. Draganova. M.M. Rasolova, A.D. Eršov, B.N.Gabricidze și alții. Lucrarea este bazată pe concluzii proprii și exemple din practica judecătorească.

Originalitatea științifică. În lucrare au fost examinate categoriile de subiecte ale activității vamale, modul de funcționare, atribuțiile, drepturile și obligațiile acestora. Totodată, au fost determinate locul, rolul și competența acestora în cadrul sistemului organelor statale, dar și a activității vamale.

Sumarul compartimentelor tezei. Prezenta lucrare este condiționată de scopurile și sarcinile cercetării. În prezenta lucrare s-a propus cercetarea subiectelor activității vamale conform unei consecutivități logice care se și demonstrează prin sumarul compartimentelor tezei: structurat din adnotare (în limbile: română și franceză), introducere, capitole care includ materialul desfășurat, concluzii și bibliografie.

Partea introductivă a studiului constituie argumentarea științifică a temei propuse pentru cercetare. Astfel, ea cuprinde actualitatea și importanța temei investigate, scopul și obiectivele propuse spre realizare, noutatea științifică a rezultatelor obținute, problema științifică soluționată, importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării, implementarea și aprobarea rezultatelor cercetării.

Conținutul lucrării este alcătuit din șase capitole:

Capitolul I „*Aspecte științifice și Reglementări juridice privind subiectele activității vamale*” reflectă aspecte generale privind interpretările doctrinare cu relevanță asupra subiectelor activității vamale, reglementările juridice naționale și internaționale asupra subiectelor activității vamale;

Capitolul II „*Analiza general a subiectelor activității vamale*” pune în discuție aspect de cercetare cu privire la activitatea vamală – ca parte integrală a politicii vamale, noțiunile și clasificările date de doctrină dar și actele normative referitor la subiectele activității vamale, evoluția acestora în plan istoric dar și comparativ.

În capitolul III: „*Analiza particulară a diverselor categorii de subiecte ale activității vamale*” au fost supuse cercetării Serviciul Vamal – organul ierarhic superior al activității vamale în Republica Moldova, birourile și posturile vamale, colaboratorul vamal, expertul vamal, psihopedagogul – rolul și atribuțiile acestora.

Capitolul IV „*Alte subiecte ale activității vamale din Republica Moldova,*” este determinat rolul, modul de activitate, funcțiile și atribuțiile brokerului vamal, a specialistului în domeniul vămuirii și a transportatorului; obținerea autorizației, suspendarea și încetarea activității acestora.

În Capitolul V: „*Persoana fizică și persoana juridică – subiecte ale activității vamale*” au fost analizate categoriile de persoane fizice și juridice implicate în activitatea vamală de care depinde scopul propus la introducerea sau scoaterea mărfurilor în sau din țară.

Aspecte practice privind subiectele activității vamale le-am redat în Capitolul VI al tezei, care poartă aceeași denumire.

Concluziile care au fost determinate în urma cercetărilor efectuate sunt prezentate în conținutul tezei, dar și în partea finală a acesteia. Alături de concluziilor, autorul își propune și perspectivele legate de tema de cercetare.

La finalul fiecărui capitol sunt prezentate concluzii, iar teza de masterat se finalizează cu un compartiment: **Concluzii generale și recomandări**, care cuprinde un șir de idei generalizatoare la subiectul tezei.

În rubrica „ANEXE”, găsim incluse acte judecătorești emise ca urmare a neonorării contractului de broker vamal, contract de prestare servicii de broker vamal și alte aspecte importante.

BIBLIOGRAFIE:

A. Referințe bibliografice în limba română

1. CARAIANI GH. DIACONU G.Ș. Tehnici vamale de facilitare a comerțului internațional. București. All Beck, 2003. P. 26-35/299p.
2. CARAIANI GH. Lexicon de termeni în domeniul transporturilor și vămuirii. Lumina Lex, București 2000.265p.
3. CARAIANI GH. Manualul pentru declaranții și experții vamali. București. Lumina Lex, 2001. 500p. ISBN.973-588-314-7.
4. CÂRNAȚ T., ERHAN I. Locul și rolul organelor vamale în cadrul sistemului de organe statale.
5. CIOBANU O. Controlul vamal. Note de curs. USM. Chișinău 2016. 149 p. ISBN:978-9975-56-324-6.
6. CIOBANU O. Drept vamal. Chișinău 2016. Note de curs. USM. Chișinău 2016. 149 p. ISBN:978-9975-56-324-6.
7. Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002. Publicat : 22-06-2002 în Monitorul Oficial Nr. 82-86 art. 661. *Republicat în Monitorul Oficial nr.66-75 din 01.03.2019 art.132*
8. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003. Publicat: 03-08-2018 în Monitorul Oficial Nr. 285-294 art.436.
9. Codul Educației al Republicii Moldova Nr.152 din 17.07.2014; Monitorul Oficial nr.319-324/634 din 24.10.2014.
10. *Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163 din 24.04.1997*. Publicat : 18-09-1997 în Monitorul Oficial Nr. 62 art. 522
11. Codul vamal al Republicii Moldova nr. nr. 1149-XIV din 20.07.2000. Republicat: Monitorul Oficial al R. Moldova ediție specială din 01.01.2007, pag.103. Monitorul Oficial al R. Moldova nr.160-162 art.1201 din 23.12.2000
12. Codul vamal al României. Monitorul Oficial nr. 350 din 19 aprilie 2006. În vigoare de la 18 iunie 2006.art. 5.
13. Codul vamal și regulamentul vamal cu adnotări și comentarii. Lumina Lex. București1997. 250 p.
14. Convenția nr. 10 **de la Budapesta privind contractul de transport de mărfuri în navigația interioară (CMNI)** din 22-06-2001. Publicat : 30-12-2015 în tratate internaționale nr. 44 art. 10, în vigoare din 1 august 2008.
15. Edward G. Hinkelman.Plăți Internaționale. Teora. București 2000.

16. ERHAN I. CĂRNAȚ T. Drept vamal comunitar. USM, Chișinău 2011. 469 p. ISBN 978-9975-4187-7-5
17. ERHAN I. Organele vamale-aspecte conceptuale: noțiune, competențe legale și principii de activitate. Npublicat, 9/37. "Revista Națională de Drept", 2012, nr.9, pag.37
18. ERHAN IANUȘ. „Statutul juridic al organelor vamale în Republica Moldova”. Monografie. Print-Caro. Chișinău 2015. 217 p. ISBN:978-9975-56-217-1.
19. GHEORGHITA M., s.a. Ghid de expertize judiciare. Elena V.I.Chișinău 2005. 104 P. ISBN: 9975-9877-0-2.
20. Hotărârea Guvernului nr. 1290 din 09.12.2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii. Publicat : 16-12-2005 în Monitorul Oficial Nr. 168-171 art. 1389.
21. Hotărârea Guvernului nr. 456 din 27 iulie 2009, cu privire la aprobarea Codului de etică și conduită a colaboratorului vamal, publicat în MONOTORUL Oficial nr. 121-123, art. 520 la 07.08.2009
22. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.554 din 16.06.1997privind aprobarea Regulamentului cu privire la drapelul, pavilionul și însemnele organelor vamale. Monitorul Oficial al R.Moldova nr.46-47/494 din 17.07.1997
23. Hotărârea Guvernului RM nr. 852 din 11.07.2008 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 4 din 2 ianuarie 2007. Publicat : 22-07-2008 în Monitorul Oficial Nr. 131-133 art. 869
24. IOAN CONDOR. SILVIA CRISTEA CONDOR. Drept vamal și fiscal. Lumina Lex. București 2002. ISBN: 973-588-447-X.
25. IOAN CONDOR. SILVIA CRISTEA CONDOR. Drept vamal. Lumina Lex.București 2002. Pag.20
26. Legea nr. 302 din 21.12.2017, cu privire la serviciul vamal al RM. Monitorul Oficial al R. Moldova, 68-76/143, 02.03.2018
27. Legea cu privire la expertiza judiciară nr. 1086 din 23.06.2000. Publicat : 16-11-2000 în Monitorul Oficial Nr. 144-145 art. 1056 . art. 49 si art. 8,
28. Legea cu privire la tariful vamal, nr.1380-XIII din 20.11.1997;
29. Legea nr. 1569 din 20-12-2002 **cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice.** Publicat : 31-12-2002 în Monitorul Oficial Nr. 185-189 art. 1416 . art.2
30. Legea nr. 160 din 22 iulie 2011, privind **reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.**Publicat : 14-10-2011 în Monitorul Oficial Nr. 170-175 art. 494
31. Legea nr. 62 din 21.03.2008 privind reglementarea valutară. Publicat : 18.07.2008 în Monitorul Oficial Nr. 127-130 art Nr : 496 Data intrarii in vigoare :18.01.2009

32. Legea Republicii Moldova nr.1320 – XII din 09.03.1993, primul cod vamal
33. Legea serviciului în organele vamale Nr.1150-XIV din 20.07.2000
34. LUPAȘCU Z. Organizarea și activitatea vamală în Moldova și Țara Românească în epoca de tranziție spre perioada modernă.Revista Națională de Drept. 2011, nr. 10-11, pag. 53.
35. MAZILU D. ȘANDRU D.-M. Reglementări privind comerțul internațional. Lumina Lex. București 2002.
36. MLADEN C. Drept vamal românesc și comunitar. București. Editura Economica, 2003. 368 p. ISBN 973-590-791-7
37. MLADEN C. Drept vamal. Auxiliar curricular pentru specialitatea lucrător vamal.Editura Economica, 2000.Preuniversitaria.p.336. ISBN: 973-590-231-1
38. MOLDOVAN A.T. „Drept Vamal”. București: C.H.Beck,2006, 55/544p.
39. OBREJA EFIM, GÂSCĂ VIORELIA, CALENIC NATALIA. Activitatea vamală in Republica Moldova și fenomenul corupției. Transparency internațional Moldova. Chișinău 2003. 142p. ISBN: 9975-9720-9-8.
40. Ordinul Serviciului Vamal nr. 310 din 04.08.2017 cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind aplicarea sistemului de tranzit pe teritoriul Republicii Moldova. Publicat : 08-09-2017 în Monitorul Oficial Nr. 330-334 art. 1699
41. Ordonanța nr. 16 din 29 ianuarie 1998 privind Statutul personalului vamal
42. Plenul Curții Supreme de Justiție HOTĂRÎRE cu privire la practica examinării în contencios administrativ a litigiilor legate de aplicarea legislației vamale nr. 4 din 24 decembrie 2010
43. RADU GH. Drept vamal comunitar. Chișinău 2001.
44. Regulamentul (CE) nr.450/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008 de stabilire a Codului vamal comunitar (Codul vamal modernizat), în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145/1 din 04.06.2008
45. Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii. OJ L 269, 10.10.2013, p. 1–101
46. Revista Națională de drept. NR. 9, 2012. Organele Vamale- aspecte conceptuale: Noțiuni, competențe legale și principii de activitate. Ianuș Erhan.Teodor Cârnaț. Pag. 37-43
47. SÎRBU E. MELNIC V. Reglementări vamale. Sistemul destinațiilor vamale în Republica Moldova. Chișinău 2009. ISBN.978-9975-4059-4-2.
48. Sîrbu E., Licențierea activității brokerilor – mai multe plusuri decât minusuri?, Publicația periodică a Serviciului vamal, 2008, Nr.4(5)
49. SUCEAVĂ I. Drept vamal.Craiova. sitech, 2007. 217 p.
50. ȚURCAN P. Reglementarea tarifară și netarifară a operațiunilor de import-export. Note de curs. USM. Chișinău. 2016. 148 p. ISBN978-9975-56-325-3.

51. ȚURCAN PAVEL. ERHAN IANUȘ. CIOBANU OCTAVIAN. ROTUNDU EDGAR. Drept vamal. Note de curs. Chișinău 2016.

52. URSU VIORICA. CANȚER OLEG. MAGU ION. Schițe de contribuție la monografia de drept vamal. Chișinău 2006. Pag.112. ISBN: 978-9975-9884-0-7

B. Referințe bibliografice în limba rusă

53. АГАБАЛАЕВ М.И. Организационно-правовые основы деятельности и основные функции таможенных органов Российской Федерации. Москва. Экономика, 2006. Pag.254

54. БЕКЯШЕВ К.А., МОИСЕЕВ Е.Г. Таможенное право. Учебное пособие. Проспект. Москва 2003. Pag.184. ISBN:5-98032-289-2.

55. БОРИСОВ К.Г., Международное таможенное право. Учебник для вузов. Москва 2001. 616р. ISBN: 5-209-22991-2.

56. ГАБРИЧИДЗЕ Б.Н. Российское таможенное право: Учебник для вузов. М-НОРМА, 1997, pag.448. ISBN: 5-16-000467-X.

57. ГАБРИЧИДЗЕ Б.Н., ЧЕРНЯВСКИЙ А.Г., Курс таможенного право Российской Федерации, Дело и сервис, Москва, 2002, с. 89.

58. ГАБРИЧИДЗЕ Б.Н. Российское таможенное право. Учебник для вузов. Норма. Москва 2001. Pag.447. ISBN:5-89123-490-4.

59. ДРАГАНОВА В.Г., РАССОЛОВА М.М., „Таможенное право”. UNITY. Москва 2001

60. ЕРШОВ А.Д. Международные таможенные отношения. Санкт-Петербург. 2000. стр.3

61. ЗАИДОВ Д.Е., „Таможенное право”. 2008

62. КОСАРЕНКО Н.Н., Таможенное право: курс лекций, Волтерс Клувер, Москва, 2010, с.25.

63. РАССОЛОВА М.М., ЭРИАШВИЛИЮ Н.Д. „Таможенное право”. УЧЕБНИК. Второе издание. UNITY. Москва 2005. ISBN: 5-238-00272-6.

64. РОМАНОВО Е.В.. „Таможенное право”. Питер 2005. 224 р. ISBN 5-469-00529-1.

65. СИДОРОВ В.Н., Таможенное право: Учебно-методический комплекс, Изд. центр ЕАОИ, Москва, 2007, с.41.

66. ФРОЛОВ Д. ИНЮТИНА О. Базовые категории институционального анализа таможенного дела. В: Современная экономика: Проблемы и решения.2010, N.9 (9), с. 17-26.

C. Referințe bibliografice în limbile franceză, engleză etc.

67. Black-s Law Dictionary- 6th Editions. West Publishing Co.1990,pag. 386

68. Codul vamal al Republicii Kîrgîstan, aprobat prin legea nr.87 din 12.07.2004, art.1

69. Codul vamal al Republicii Uzbekistan, aprobat prin legea nr.548- I din 26.12.1997, art.2

70. Massimo F. Customs Law of the European Union. The Netherland: Kluwer Law International BV, 2010. 784 p.

D. Webografie

71. <file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/306.2020.ro.pdf> -proiectul de modificare a codului vamal
72. http://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=51830- Codul vamal al Ucrainei, aprobat prin legea nr.92-IV din 11.07.2002, art.3- [vizitat la 01.10.2020.](#)
73. <http://brokert.ru/material/subyekty-tamozhennyh-pravootnoscheniy>-Субъекты таможенных правоотношений. [Vizitat la 16.10.2020.](#)
74. <http://codes.droit.org/PDF/Code%20des%20douanes.pdf>- codul vămilor al Franței.
75. <http://customs.gov.md:888/files/raport/Raport%20SV%202010%20web.pdf>
76. <http://customs.gov.md:888/ro/content/biroul-vamal-nord - biroul vamal nord.>
77. <http://customs.gov.md:888/ro/content/procedura-de-emitere-certificatului-aeo> - vizitat la 22.11.2020
78. <http://customs.gov.md:888/ro/content/tipurile-de-certificat-aeo>- vizitat la 22.11.2020
79. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/25_1-2012.pdf
80. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/20_2-2011.pdf- brokerul vamal- vizitat 01.11.2020
81. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/5_4-2008.pdf
82. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/41_3-2015.pdf Ediție periodică a Serviciului Vamal al Republicii Moldova - revista „VAMA”. Nr. 3 (41) iulie-septembrie 2015;
83. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/41_3-2015.pdf
84. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/5_4-2008.pdf
85. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/25_1-2012.pdf - vizitat la 01.11.2020
86. http://customs.gov.md:888/sites/customs.gov.md/files/revistaVAMA/20_2-2011.pdf- vizitat 01.11.2020
87. <http://dictionarbiblic.blogspot.com/2013/04/vames.html>
88. <http://incluziune.edu.gov.md/ro/content/rolul-psiopedagogului-%C3%AEn-procesul-dezvolt%C4%83rii-educa%C8%9Biei-incluzive>- consultat la data de 27.10.2020
89. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/119845>. Codul vamal al României. Monitorul Oficial nr. 350 din 19 aprilie 2006. În vigoare de la 18 iunie 2006.art. 5.. Actualizat până la data de 23 iunie 2010.
90. <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/60266>
91. http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/645/Conf_UTM_2017_II_pg340-343.pdf?sequence=1&isAllowed=y - BROKERUL VAMAL – INSTRUMENT CHEIE AL SISTEMULUI VAMAL Nina SULĂ, Viorica URSU Universitatea Tehnică a Moldovei

92. <http://www.aup.ru/books/m229/45.htm>- В.Т. Батычко. Таможенное право в вопросах и ответах Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2005. Таможенный перевозчик
93. <http://www.brokert.ru/material/subyekty-tamozhennyh-pravootnoscheniy-> vizitat la 01.11.2020
94. <http://www.customs.gov.md:888/files/conduita/Ghidul%20noului%20angajat.pdf>
95. [http://www.customs.ro/assets/pdf/liana//REGULAMENTUL_\(UE\)_952-2013_de_stabilire_a_CVU.pdf](http://www.customs.ro/assets/pdf/liana//REGULAMENTUL_(UE)_952-2013_de_stabilire_a_CVU.pdf)- consultat a data de 24.09.2020
96. [http://www.customs.ro/assets/pdf/liana//REGULAMENTUL_\(UE\)_952-2013_de_stabilire_a_CVU.pdf](http://www.customs.ro/assets/pdf/liana//REGULAMENTUL_(UE)_952-2013_de_stabilire_a_CVU.pdf)- consultat la data de 24.09.2020
97. <http://www.eur-lex.europa.eu>
98. <http://www.tamogkodeks.ru/kod/tamogkodeksru/tamkodeks-glava1.html>
99. <http://www.tamognia.ru/faq/detail.php?ID=1519862>
100. <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/study-report-on-customs-brokers/wco-study-report-on-customs-brokers.pdf?la=en> WCO Study Report on Customs Brokers. June 2006. Vizitat la 08.11.2020
101. <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/study-report-on-customs-brokers/wco-study-report-on-customs-brokers.pdf?la=en> WCO Study Report on Customs Brokers. June 2006. Vizitat la 08.11.2020
102. <https://customs.gov.md/ro/articles/istoria-serviciului-vamal> - vizitat la 04.10.202
103. <https://customs.gov.md/ro/articles/structura-serviciului-vamal>-vizitat la 01.10.2020
104. [https://customs.gov.ru/structure/regional-](https://customs.gov.ru/structure/regional/) vizitat la 04.10.2020
105. <https://dexonline.ro/definitie/broker>
106. [https://dexonline.ro/definitie/vam%C4%83-](https://dexonline.ro/definitie/vam%C4%83) vizitat la 27.09.2020
107. <https://drept-md.com/wp-content/uploads/2014/05/Referat-Controlul-vamal.pdf>
108. [https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/drept-civil-introducere/persoana-juridica/-](https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/drept-civil-introducere/persoana-juridica/) vizitat la 22.11.2020
109. <https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/dreptul-comertului-international/contractul-international-de-transport/-vizitat> la 15.11.2020
110. [https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/drept-vamal/obiectul-si-domeniul-de-studiu-ale-dreptului-vamal-subiectii-dreptului-vamal/-](https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/drept-vamal/obiectul-si-domeniul-de-studiu-ale-dreptului-vamal-subiectii-dreptului-vamal/) consultat la 13.09.2020
111. https://ec.europa.eu/info/policies/customs_ro-24/10/20
112. https://en.wikipedia.org/wiki/Customs_broker
113. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32013R0952>
114. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/37_43_Organele%20vamale%20%E2%80%93%20aspecte%20conceptuale_notiune%2C%20competente%20legale%20si%20principii%20de%20activitate.pdf.

115. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Consideratii%20privind%20notiunea%20de%20activitate%20vamala.pdf. Cornea N. Considerații privind noțiunea de activitate vamală.
116. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Consideratii%20privind%20notiunea%20de%20activitate%20vamala.pdf- consultat la data de 10.09.2020
117. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Particularitatile%20raporturilor%20juridice%20in%20dreptul%20vamal.pdf. G.Rusu, E.Rotundu.Particularitățile raporturilor juridice în dreptul vamal. Revista Națională de Drept nr11, 2015.
118. <https://l.egeaz.net/regulament-aplicare-cod-vamal-legea-86-2006/art-563-comisionari-in-vama-vizitat-la-08.11.2020>
119. <https://lege5.ro/Gratuit/gmydqmzv/regulamentul-de-aplicare-a-codului-vamal-al-romaniei-din-09112001-Regulamentul-de-aplicare-a-Codului-vamal-al-României-din-09.11.2001>. Monitorul Oficial, Partea I nr. 735 din 19 noiembrie 2001. În vigoare de la 19 noiembrie 2001 până la 17 iunie 2006, fiind abrogat prin [Hotărâre 707/2006](#) și înlocuit de [Regulament 2006e](#).
120. <https://legeaz.net/regulament-aplicare-cod-vamal-legea-86-2006/art-573-comisionari-in-vama>
121. <https://mgimo.ru/upload/iblock/bef/bef75ef5404b885b955bd92a3a780388.pdf> Малиновская В.М. Таможенное право России / В.М. Малиновская // Учебник по публичному и частному праву в 2-х томах. Т.1: Публичное право. -М.: Статут, 2008. -С. 371-487
122. <https://moluch.ru/archive/230/53483/>- Чермянинов Д. В. Таможенное регулирование и таможенные правоотношения в правовой системе Российской Федерации // Российское право: Образование. Практика.
123. <https://radiochisinau.md/istoria-la-pachet-istoria-vamilor-din-tarile-romane-care-era-rostul-lor-unde-erau-amplasate-acestea-si-cine-erau-vamesii---92007.html>
124. <https://ru.scribd.com/document/238341806/Subiectii-Dreptului-Vamal-> consultat la data de 13.09.2020
125. https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B5_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE
126. https://usem.md/uploads/files/Plan_invatamint_drept_ciclul_1/068-Dreptul_vamal.pdf
127. <https://worldcustomsjournal.org/archive/volume-1-number-1-march-2007/>
128. [https://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%201%2C%20Number%201%20\(Mar%202007\)/08%20Customs_in_the_21st_century.pdf](https://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%201%2C%20Number%201%20(Mar%202007)/08%20Customs_in_the_21st_century.pdf)- Gordhan P. Coustms in the 21 st Centry. În World Customs Journal, March 2007, Volume 1, Number 1. International Network of Customs Universities (INCU), Australia.p.49-54 – vizitat la 03.10.2020
129. <https://www.bizlaw.md/2017/12/28/brokerul-vamal-drepturi-obligatii-responsabilitati.Vizitat-la-01.10.2020>.
130. <https://www.douane.gouv.fr/la-douane/qui-sommes-nous/histoire-de-la-douane-francaise> - vizitat la 01.10.2020.

131. <https://www.elibrary.imf.org/view/IMF058/01185-9781589062115/01185-9781589062115/ch10.xml?language=en&redirect=true>- Michael Keen, Changing Customs : Challenges and Strategies for the Reform of Customs Administration.2003.

132. <https://www.intermodal-logistics.ro/care-este-rolul-unui-comisionar-vamal>

133. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071570 - Codul vămilor al Franței.

134. <https://www.tamogodeks.ru/kod/tamogodeksru/tamkodeks-glava1.html> Codul vamal al Federației Ruse, aprobat prin legea nr.61-Φ3 din 28.05.2003.

135. <https://customs-friend.ru/downloads/tp.pdf> – drept vamal și activitatea vamală – vizitat la 01.10.2020.

136. <https://de.wikipedia.org/wiki/Bundeszollverwaltung>- Administrația vamală federală. Vizitat la 21.11.2020.